

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	12 oktober 2021
Zaaknummer	2318892
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Geert-Jan Hendriks
Onderwerp	Actieplan leefbaarheid

1. Kennisnemen van

Het actieplan leefbaarheid en de wijze waarop het actieplan wordt ingebed in reguliere programma's.

2. Inleiding

Leefbaarheid is een speerpunt van het college. Aan dit speerpunt is de afgelopen jaren door het college programmatisch gewerkt. Met het speerpunt leefbaarheid beoogt het college een tijdelijk extra accent te leggen op leefbaarheidsonderwerpen, met als doel dat dit accent onderdeel wordt van de reguliere programma's.

Het accent bij dit speerpunt ligt op de samenhang tussen diverse onderdelen van de fysieke leefomgeving (inclusief de voorzieningen) en het samen werken aan een prettig woon- en leefklimaat. Middel een motie (motie 21 - 41) heeft u als Raad verzocht om het actieplan leefbaarheid voor te leggen. Daarbij is de wens uitgesproken om niet een separaat programma leefbaarheid te hebben en ook het inhoudelijk accent te leggen op de wijk en de wensen die daar leven.

Gegeven de korte tijd dat het actieplan leefbaarheid nog loopt, heeft het college besloten u via deze mededeling op de hoogte te brengen van de wijze waarop er gewerkt is aan het programma leefbaarheid, waarbij de nadruk wordt gelegd op hoe het accent op leefbaarheid in 2022 vorm krijgt, en hoe de inbedding van leefbaarheid in de diverse programma's voorgesteld wordt.

3. Kernboodschap

Het actieplan leefbaarheid heeft als doel de leefbaarheid te vergroten. Leefbaarheid wordt daarbij opgevat als de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de wensen en verwachtingen van inwoners. Het accent ligt daarbij op het integraal kijken naar opgaven in de fysieke leefomgeving en het samen werken aan een prettig woon- en leefklimaat.

Drie sporen

Er wordt aan leefbaarheid gewerkt volgens drie sporen. Het eerste spoor is meten is weten. Dit spoor geeft aan dat wij als gemeente – ook op het vlak van de leefbaarheid – meer datagestuurd willen werken. Dit is geen immense opgave. In opdracht van met name het rijk, wordt er in ons land van alles en nog wat op een methodisch verantwoorde manier bijgehouden. GGD-en houden periodiek de gezondheid en leefstijl van jeugdigen, volwassenen en ouderen bij. In onze gemeente gebeurt dit op wijkniveau. Het CBS stelt data omtrent de demografische ontwikkelingen beschikbaar. De in opdracht van het ministerie van VWS ontwikkelde leefbaarometer biedt overzichten tot op buurtniveau over tal van aspecten van leefbaarheid. De politie rapporteert maandelijks haar cijfers over overtredingen, overlast, criminaliteit etc. Dit is een kleine greep uit de data die voor iedereen beschikbaar zijn ('open data'). Spoor 1 houdt in dat we deze beschikbare

gegevens op wijkniveau beschikbaar maken en hier een samenhangend beeld te schetsen, om vervolgens de mogelijke opgaven van de wijk – en de ontwikkeling hiervan – te traceren.

Het tweede spoor is het spoor van de wijkagenda. Het actieplan beschrijft de stappen om tot een wijkagenda te komen – waarvan data-analyse (spoor 1) er een van is. De wijkagenda omvat de belangrijkste gegevens over de wijk, de plannen van de gemeente en initiatieven e.d. van inwoners. Het gesprek over de agenda is bedoeld om de mogelijkheden van samenwerking en afstemming van activiteiten te onderzoeken, steeds met het oog op het verbeteren van de woon- en leefsituatie in de wijk. De wijkagenda's dienen daarmee twee doelen van de gemeenten, die het Rijk middels de omgevingswet nog eens nadrukkelijk als expliciete opgave voor gemeenten heeft vastgelegd: integraal werken en het vergroten van de betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. Op het niveau van de wijk komen opgaven samen en dit is ook het niveau waarop betrokkenheid bij de leefomgeving gestalte krijgt.

Het derde spoor heeft als noemer: gemeente brede opgaven. Daarbij gaat het om vraagstukken op het vlak van leefbaarheid die het wijkniveau te boven gaan, dan wel in meerdere wijken spelen. Deze onderwerpen zijn geïdentificeerd doordat een uitvoerige enquête is uitgezet in Gooise Meren waarin inwoners is gevraagd naar hun beleving van de woon- een leefomgeving, maar ook door naar algemene trends en zorgen te kijken. De onderwerpen die hierbij naar voren zijn gekomen laten zich in twee globale categorieën onderscheiden: zaken die afbreuk doen aan de leefbaarheid (rommel op straat, geluid van verkeer en vliegtuigen, luchtkwaliteit, houtrook, overlast, criminaliteit, maar ook de zorgen rondom 5G) en zaken die de leefbaarheid juist bevorderen (meer en meer gevarieerd groen, passende en goed bereikbare voorzieningen, prettige samenwerking tussen buurtbewoners). In het actieplan leefbaarheid worden de acties ten aanzien van deze onderwerpen beschreven.

Invulling van de sporen

Het spoor wijkagenda is geen geheel nieuwe lijn voor Gooise Meren. We werken zoveel mogelijk wijk en kerngericht, beschikken over wijkwethouders en voeren op allerhande vlakken gesprekken met inwoners, al dan niet in georganiseerd verband. De wijkagenda is een manier om deze werkwijze een meer vaste vorm te geven. De wijkagenda wordt dan ingezet als een zelfstandig onderdeel van het beleid van de gemeente Gooise Meren in procesmatige zin. Het doel is om in de diverse wijken van Gooise Meren te werken met dit instrument als middel om integraal werken te bevorderen en op een goede manier in gesprek te zijn over wat speelt in de wijk.

Het spoor gemeente brede opgaven heeft een ander status. Het benoemt, zoals aangegeven, de onderwerpen waarover er zorgen zijn of die juist bijdragen aan leefbaarheid. Het is hierbij nadrukkelijk niet de bedoeling dat deze thema's onder een zelfstandig programma leefbaarheid blijven vallen, maar dat de zorg voor leefbaarheid een plek krijgen binnen reguliere plannen en vaste programma's. Zo krijgt de leefbaarheid bijvoorbeeld een plek in het mobiliteitsplan doordat hierbinnen thema's als geluid, overlast door vrachtverkeer, onderdeel zijn van dat plan. Uiteindelijk dient leefbaarheid een integraal onderdeel en aandachtspunt te zijn binnen ieder beleidsterrein. Door tijdelijk extra aandacht te vragen voor de onderwerpen die de leefbaarheid aangaan en deze thema's vervolgens onderdeel te laten uitmaken van reguliere plannen, zoals het mobiliteitsplan, blijft er aandacht voor leefbaarheid, ook op langere termijn.

Het bijgevoegd actieplan leefbaarheid geeft weer wat zoals onder het begrip 'leefbaarheid' wordt begrepen en wat de achtergronden zijn van de aandacht voor leefbaarheid. Het plan schetst enerzijds het proces wijkagenda's en benoemt anderzijds de gemeente brede acties die bijdragen aan leefbaarheid. Het actieplan is tbv deze raadsmededeling zoveel mogelijk geactualiseerd naar 2022.

4. **Consequenties en vervolg**

We gaan als volgt met de drie sporen om. Het datagestuurde werken krijgt een meer prominent plek in de organisatie. Ten behoeve van dit datagestuurde werken is bijvoorbeeld de databank Gooise Meren in Cijfers recent beschikbaar gekomen, waardoor we direct toegang hebben tot gegevens over de belangrijkste ontwikkelingen in onze gemeenten. De gemeentebrede acties uit het actieplan zullen, zoals aangegeven, een plek krijgen binnen reguliere programma's. Dit is al voor een belangrijk deel gerealiseerd (mobiliteitsplan, programma biodiversiteit, het verplichte rijkprogramma geluid). Het werken aan wijkagenda's zoals in het actieplan omschreven, vraagt om een goede inbedding in de gemeentelijke organisatie en vraagt vanzelfsprekend ook medewerking van inwoners en organisaties in de wijk. Er zijn drie zaken waar rekening mee moeten gehouden. In de eerste plaats dat het werken met wijkagenda's een leerproces is voor alle betrokkenen. We zullen daarnaast goed moeten nagaan of het werken met wijkagenda's de meerwaarde heeft die we ervan verwachten en of de inspanning die het vraagt aan de kant van de ambtelijk organisatie in evenwicht is met de feitelijk opbrengst. Het werken aan de wijkagenda's is nog in volle gang. De planning is dat dit jaar vier wijkagenda's worden opgeleverd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester